

12.04.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**12 Nisan 2021
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

12 Nisan 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Akdeniz Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Karadeniz Ülkeleri ve Türk Cumhuriyetleri Ekonomik ve Sosyal Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Şiddet ve Suçla Mücadele Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Atılım Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Erciyes Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Kent Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Akıllı Fabrika Sistemleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Yozgat Bozok Üniversitesi Medya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

Hayvancılık işletmelerine iyi tarım uygulamalarına uyum zorunluluğu

Hayvancılık işletmelerine 11 Şubat 2024'e kadar iyi tarım uygulamalarına uyum sağlama zorunluluğu getirildi.

Tarım ve Orman Bakanlığı, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliğinin önlenmesine yönelik tebliğde düzenlemeye gitti.

Bakanlık tarafından hazırlanan "Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Resmi Gazete'de yayımlanarak 11 Şubat 2021'den geçerli olmak üzere yürürlüğe girdi. Buna göre, "nitrat eylem planı" tebliğe eklendi. İyi tarım uygulamaları kodu nitrate hassas bölgelere özgü hazırlanan nitrat eylem planları ile uygulanacak.

Nitrata hassas bölgelerde, yılda 1600 kilogram ve üzeri azot üreten hayvancılık işletmeleri hayvansal gübre deposu ve hayvansal gübre yönetim planı; yeter geliri tarımsal arazi büyüklüğüne sahip tarımsal işletmeler ise gübreleme planı yapmakla yükümlü olacak. Bu bölgelerde, yılda 1600 kilogramdan az azot üreten hayvancılık işletmeleri için hayvansal gübre deposu ve hayvansal gübre yönetim planına yönelik hükümlerin uygulanması zorunlu olmayıp gönüllülük esas alınacak ancak bu işletmeler, diğer tüm hükümleri uygulamakla yükümlü olacak.

Hayvansal gübre deposu, hayvansal gübre yönetim planı ve/veya gübreleme planı yapacak tarımsal işletmeler il/ilçe müdürlükleri tarafından belirlenecek.

Hibe ve teşvikle kurulacak işletmeler

Nitrata hassas ve hassas olmayan bölgelerde, yılda 1600 kilogram ve üzeri azot üretme kapasitesine sahip olarak kurulacak hayvancılık işletmeleri ile yıllık ürettikleri azot miktarına bakılmaksızın hibe, destek, teşvik ve düşük faizli kredi kullanılarak kurulacak hayvancılık işletmeleri, iyi tarım uygulamaları koduna uyumlu olarak planlanacak. Tarımsal işletmelerin iyi tarım uygulamaları koduna uygunluğu il/ilçe müdürlüğü tarafından değerlendirilecek.

11 Şubat 2024'e kadar uyum sağlama zorunluluğu

Tebliğ kapsamında iyi tarım uygulamaları koduna uymakla yükümlü olan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet gösteren hayvancılık işletmeleri, 11 Şubat 2024 tarihine kadar iyi tarım uygulamaları koduna uyum sağlamak zorunda olacak.

Sığır, koyun ve kümes hayvanları için sulu gübre (bulamaç) miktarları ve çiftlikte gübre depoları ve diğer üniteler arasındaki mesafelere ilişkin tablolarda da bazı değişiklikler yapıldı.

22,7 milyon liralık tarımsal destek bugün ödeniyor

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, yaklaşık 22,7 milyon liralık tarımsal desteğin bugün ödeneceğini bildirdi.
(09.04.21)

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, tarımsal destek ödemeleri kapsamında 22 milyon 659 bin 343 liralık desteği, bugün saat 18.00 itibarıyla üreticilerin hesaplarına aktaracaklarını duyurdu.

Bombus arısı için 13 bin 161 bin üreticiye 9 milyon 802 bin 740 lira, sertifikalı fidan kullanım desteği kapsamında 1309 üreticiye 8 milyon 338 bin 44 lira ödeneceğini söyleyen Pakdemirli, "Çay budama masrafı (ocak ayı) için de 4 milyon 518 bin 559 lira olmak üzere toplamda 22 milyon 659 bin 343 lira destek ödemesi yapacağız. Ödemeler, bugün saat 18.00 itibarıyla üreticilerimizin hesaplarına aktarılacak. Üreticilerimize, çiftçilerimize hayırlı olsun." ifadelerini kullandı.

Bakanlık: Patates ve soğan alımında miktar sınırı yok

Tarım ve Orman Bakanlığı, TMO'nun patates ve soğan alımlarında miktar sınırlaması olmayacağını bildirdi.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), dün yemeklik patates, bugün de kuru soğan alımlarına başladı. Alımlarda bir miktar sınırlaması olmayacağını bildiren Tarım ve Orman Bakanlığı, Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı üreticilerden tüketilebilir nitelikteki ürünlerin tamamının alınacağını bildirdi.

Bakanlık, alımı yapılan patates ve soğanların ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırılmak amacıyla başta büyükşehirler olmak üzere 81 ile sevk edileceğini duyurdu.

Tarım Bakanlığı, 2020 yılı mahsulü TMO çeltik alım fiyatlarının yukarı yönlü revize edilerek alımlara başlandığını da hatırlatarak, üreticilerden alınan çeltiklerin TMO tarafından stoklanacağı ve görev tanımı kapsamında bilahare piyasa regülasyonu amacıyla kullanılacağı belirtildi.

Bakanlığın verileri ve piyasa tespitlerine göre, halen üreticilerin elinde 2020 yılı mahsulü arz fazlası yaklaşık 300 bin ton patates, 40 bin ton kuru soğan ve ticarete konu edilememiş 75 bin ton civarında çeltik bulunuyor.

"Ramazan öncesi üretici-market fiyat farkı 8 kata ulaştı"

Ramazan öncesinde üretici ve market fiyat farkının 8 kata kadar ulaştığına dikkat çeken Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, "Bir önceki ay üretici market fiyat farkı yaklaşık 5 kata çıkmıştı. Zira üreticilerimiz ürününü düşük fiyata satarken tüketicilerimiz pahalıya tüketmektedir." ifadelerini kullandı.

Ramazan öncesi üretici market fiyatlarını değerlendiren Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, daha ramazana girmeden fiyatlarda yaşanan artışların spekülatif faaliyetlerin başladığını gösterdiğini belirterek ramazan fırsatçılığı yapılmamasını istedi.

Ramazan boyunca üretici ve market fiyatlarını takip ederek kamuoyunu bilgilendireceklerini söyleyen Bayraktar, "Ramazan öncesinde üretici ve market fiyat farkı 8 kata kadar ulaşmıştır. Bir önceki ay üretici market fiyat farkı yaklaşık 5 kata çıkmıştı. Zira üreticilerimiz ürününü düşük fiyata satarken tüketicilerimiz pahalıya tüketmektedir." diye konuştu.

Ramazanın bu yıl da koronavirüs sürecinde idrak edileceğini belirten Bayraktar, "Bu nedenle bütün kesimler sağduyulu davranmalı, halkımızın ekmeği ile oynamak isteyen spekülatörlere fırsat verilmemelidir." ifadesini kullandı.

8 günde 25 üründe fiyatlar arttı

Şemsi Bayraktar, 30 Mart-7 Nisan arasında geçen 8 günlük süreçte değerlendirilen ramazan öncesi market fiyatlarına göre 3 üründe fiyat değişimi görülmediğini, 12 üründe azalma, 25 üründe ise fiyat artışı olduğunu bildirdi.

Daha ramazana girmeden fiyatlardaki bu artışların spekülasyon faaliyetlerin başladığını gösterdiğini belirten Bayraktar, şunları kaydetti: "Tüm kesimler sorumlu davranmalı, artan talep suistimal edilmemeli, ramazan fırsatçılığı yapılmamalı, tedbirler zamanında alınmalıdır. Ay sonundan bu güne markette yeşil soğan, kuru fasulye ve yeşil mercimek fiyatında bir değişim meydana gelmezken, en fazla fiyat artışı yüzde 25,87 ile karnabaharda yaşandı. Karnabahardaki fiyat artışını yüzde 13,17 ile Antep fıstığı, yüzde 12,52 ile kuru üzüm, yüzde 6,35 ile nohut, yüzde 6,09 ile sivri biber, yüzde 5,75 ile incir, yüzde 5,62 ile pırasa, yüzde 5,26 ile patates, yüzde 5,11 ile pirinç, yüzde 4,60 ile domates, yüzde 3,67 ile kuru soğan takip etti. Fiyat düşüşü en fazla yüzde 5,50 ile mısır özü yağında yaşanmıştır. Mısır özü yağındaki fiyat düşüşünü ise yüzde 3,89 ile patlıcan, yüzde 3,66 ile maydanoz, yüzde 2,53 ile salatalık, yüzde 1,47 ile elma izledi."

Üretici fiyatlarında ise 8 günlük süreçte 15 üründe fiyat değişimi görülmediğini, 9 üründe azalma, 8 üründe ise fiyat artışı meydana geldiğini anlatan Bayraktar, üreticilerde en fazla fiyat artışının yüzde 26,32 ile karnabaharda görüldüğünü, bu üründeki fiyat artışını yüzde 16,81 ile domates, yüzde 13,39 ile limon, yüzde 12,50 ile lahana, yüzde 10,87 ile kuru kayısının izlediğini aktardı.

En fazla fiyat farkı patatesten yaşandı

Bayraktar, bu 8 günlük süreçte ramazan öncesi üretici ve market arasındaki en fazla fiyat farkının yüzde 695,45 ile patatesten yaşandığına işaret ederek, "Bu fiyat farkı kuru soğanda yüzde 532,14, maydanozda yüzde 274, lahanada yüzde 260, ıspanakta yüzde 242,67, marulda 240,9 olmuştur. Marketlerde patates 8 kat, kuru soğan 6,3 kat, maydanoz 3,7 kat, lahana 3,6 kat, ıspanak 3,4 kat pahalıya satılmaktadır. Bu yıl ve geçen yıl ramazan öncesindeki fiyatlara göre markette 33 üründe fiyat artışı 6 üründe fiyat düşüşü olmuştur. Markette en fazla fiyat artışı ise yüzde 75,18 ile sivri biber, yüzde 68,76 ile ayçiçek yağı, yüzde 57,89 ile yumurta, yüzde 48,28 ile mısır özü yağı, yüzde 42,02 ile kuru üzümde yaşandı." değerlendirmesinde bulundu.

Tarımda programlı damla sulama yüzde 25 tasarruf, yüzde 33 verim artışı sağladı

FAO, “Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve İklim Dostu Tarım” projesi kapsamında “Etkin ve Programlı Sulama” çalıştayı düzenledi. Çalıştayda programlı sulama konusunda elde edilen başarılı sonuçlar paylaşıldı.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) Tarım ve Orman Bakanlığı ile iş birliğinde yürüttüğü ve Küresel Çevre Fonu (GEF) tarafından desteklenen ‘Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve İklim Dostu Tarım’ projesi kapsamında “Etkin ve Programlı Sulama Çalıştayı” düzenledi.

FAO tarım uzmanı Fazıl Düşünceli, iki yıl süresince Konya ve Karaman’da gerçekleştirilen sulama demonstrasyon çalışmalarının sonuçlarının beklentilerin üzerinde olduğunu belirtti.

Çalıştayda çalışmaların saha uygulamalarını yürüten Konya Selçuk Üniversitesi Öğretim Görevlileri Duran Yavuz ve Sinan Süheri, Konya Kapalı Havzasında tarımda sulama ile ilgili olarak yaşanan sorunlar ve etkin su kullanımının önemi hakkında bilgiler vererek proje kapsamında yapılan etkin ve programlı sulama çalışmalarından elde edilen sonuçları paylaştı.

Proje kapsamında, FAO, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın merkez birimleri, il ve ilçe müdürlükleri ile Selçuk Üniversitesi Konya Teknokent iş birliği içerisinde 2019- 2020 yıllarında Konya'nın Cihanbeyli, Emirgazi, Ereğli, Karapınar ve Sarayönü ilçeleri ile Karaman'ın merkez ve Ayrancı ilçelerinde demonstrasyon çalışmaları gerçekleştirildi.

12.04.2021

Bu çalışmalar çerçevesinde 28 lokasyonda mısır ve şekerpancarı damla sulama sistemleri, 11 lokasyonda da elma için yeraltı damla sulama sistemleri kuruldu ve bu alanlarda çiftçilere programlı ve azaltılmış sulama teknikleri konusunda eğitimler verildi.

Her biri 2.5 hektar alanda gerçekleştirilen şekerpancarı ve mısır demonstrasyonlarında, programlı sulama yöntemiyle su ve enerji tasarrufu yanında verim artışı anlamında önemli kazanımların elde edilebileceği ortaya kondu.

İki yıllık uygulamalı saha çalışmalarının ortalama sonuçları dikkate alındığında; geleneksel sulama uygulamalarına göre programlı damla sulama ile şeker pancarında yüzde 25.5 su tasarrufu, yüzde 23.2 elektrik enerjisi tasarrufu sağlandı.

Yine programlı damla sulama ile danelik mısırdaki yüzde 23.5 su tasarrufu, yüzde 23.9 elektrik enerjisi tasarrufu ve silajlık mısırdaki ise yüzde 20.1 su tasarrufu ve yüzde 16.4 elektrik enerjisi tasarrufu sağlandı.

Ayrıca, bütün bu tasarrufların yansira programlı sulama uygulamaları ile şeker pancarı şeker veriminde yüzde 9.0, danelik mısırdaki yüzde 29.2, silajlık mısırdaki ise yüzde 32.9'luk bir verim artışı sağlandı.

Programlı sulama demonstrasyonlarının mısır ve şekerpancarı için 12 lokasyonda, elma için 11 lokasyonda devam edileceği vurgulandı.

Sulama ile ilgili çalışmalara ek olarak, Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile 7 ilçede uygulamalı çiftçi okulları çalışmaları kapsamında kışlık hububat ekilişlerinde doğrudan toprak işlemez ekim uygulamaları ile mera ıslahı çalışmalarının, Tarım İl ve İlçe müdürlükleri ile dört orta ölçekli çiftlikte biyogaz demonstrasyonlarının ve Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü ile de 5 ilçede kuru şartlara uygun nohut çeşit ve doğrudan ekim tekniklerinin demonstrasyonlarının gerçekleştirileceği belirtildi.

Pandemi orta sınıfı vuruyor

30 yıldır büyüyen orta sınıf, pandemiyle birlikte ilk kez azaldı. Büyük bölümü gelişen ülkelerde olmak üzere, 2020 yılında 150 milyon kişi alt gelir gruplarına indi. Dünya genelinde orta sınıf 90 milyon eridi.

Son otuz yıllık dönemde küresel ekonomide büyük çalkantılar yaşansa da, dünyanın her yerinde 'ekonomik mucize' olarak görülen bir trend vardı: Milyonlarca insanın yoksulluktan çıkarak orta sınıf gelir grubuna adım atması. Pandemi bu mucizeyi tersine çevirmeye başladı. Pew Research'ün Dünya Bankası verilerinden gerçekleştirdiği yeni bir araştırmaya göre dünya ekonomisinin orta sınıfı 2020 yılında 1990'lı yıllardan bu yana ilk kez küçüldü. Yaklaşık 150 milyon insan - bu rakam İngiltere ve Almanya'nın toplam nüfusuna denk - gelir basamaklarında geriledi. Raporda sosyoekonomik basamaklarda yaşanan en büyük gerileme'nin Hindistan'ın da etkisiyle gelişmekte olan ülkelere olan Güney Asya ve Sahra Altı Afrika ülkelerinde görüldüğü vurgulanıyor.

10-50 \$ arası kazanan nüfus 90 milyon azaldı

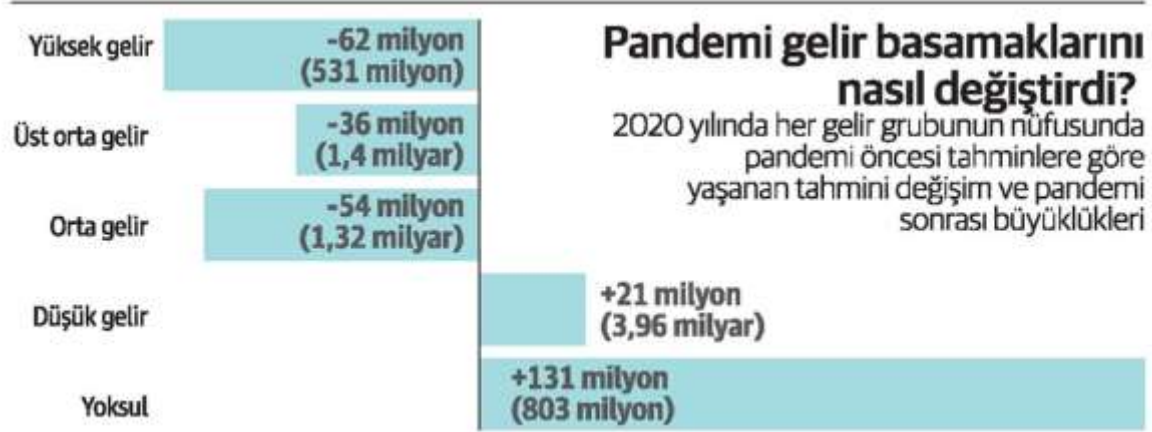
Ekonomik kriz tüm dünyada insanların hem yaşam standartlarını hem de geleceğe ilişkin beklentilerini düşürerek 90 milyon kişinin orta gelir grubundan düşük gelir grubu ve yoksulluğa itilmesine neden oldu. Yüksek gelir grubundan da 62 milyon insan sosyoekonomik basamaklarda geriledi. Orta sınıfın tanımı farklı kuruluşlara göre değişiklik gösterebiliyor. Pew Research çalışmalarında bahsedilen orta sınıf iki alt basamakta toplanıyor, günlük 10,01-20 dolar geliri olan "orta gelir" grubu ve günlük 20,01 ila 50 dolar geliri olan "üst orta gelir" grubu. Brookings Enstitüsü ise bu tanıma biraz daha geniş bir aralık biçiyor: 10 ila 100 dolar. Pew Research verilerine göre

dünya nüfusunun üçte biri, yaklaşık 2,5 milyar insan gelir piramidinin orta gelir grubunda yer alıyor.

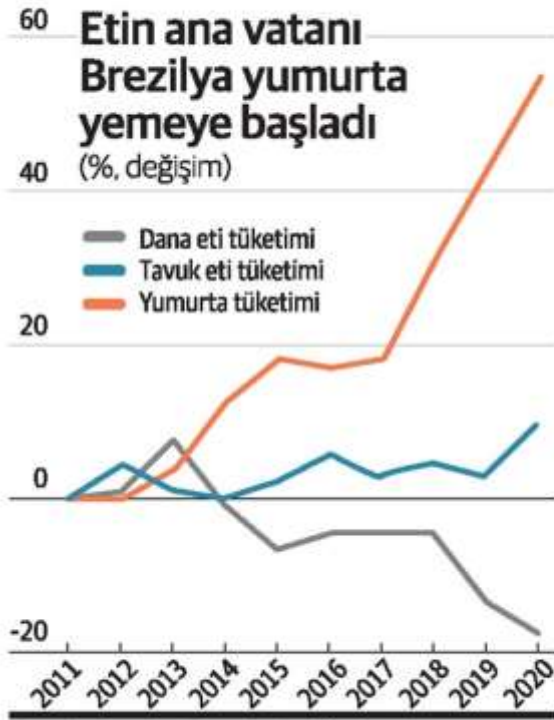
10 \$'dan az kazananlar 4 milyara dayandı

2 ila 10 dolar arası günlük kazançla yaşayan düşük gelir grubuna mensup dünya nüfusu ise pandemi yılı 2020'de 21 milyon artışla 3 milyar 965 milyona yükseldi.

Yoksulluk sınırının altında yaşayan ve günde 2 dolardan az kazanca sahip dünya nüfusu ise pandemide 131 milyon artışla 803 milyona ulaştı.

Not: Pew Research tarafından 2011 satın alma paritesi fiyatları baz alınarak, Dünya Bankası PovcalNet veri tabanı verilerinden yapılmıştır. Günlük kazançlarına göre yoksullar 2 doların altı, orta gelir 10,01-20 dolar, üst orta gelir 20,01-50 dolar, yüksek gelir 50 dolar ve üzeri olarak kabul edilmiştir.

Kaynak: Brezilya Tarım Bakanlığı, Brezilya Hayvan Proteini Derneği

Ev almak hayal, ucuz kiralık daireler artışta

Güney Afrika kiralık daire oranları

Not: En ucuz daireler 206 doların altında, en pahalıları 1400 doların üzerinde. Kaynak: TPN Kredi Ofisi

Gelir basamaklarında da “tehlikeli ayrışma”

Dünyanın orta sınıfının üçte birine ev sahipliği yapan Çin, hızlı bir iyileşme görülmesi nedeniyle bu gelir grubunun büyüklüğünün en az küçüldüğü ekonomilerden. Ancak ABD ve Avrupa'ya göre çok daha düşük mali ve parasal teşvikler sağlayabilen gelişen dünyada ise durum daha kötü. Uluslararası Para Fonu (IMF) da küresel ekonominin 2024 yılına gelindiğinde pandemi öncesi tahminlerden yüzde 3 daha küçük olacağını, bunun en önemli nedeninin ise gelişmekte olan ülkelerde desteklerin daha küçük olmasından kaynaklandığını belirtiyor. Araştırmaya göre pandemi öncesi tahminlerden en fazla sapma yaşanan ve orta sınıfın en büyük darbeyi aldığı ülke yüzde 32'lik bir erime ile Hindistan.

Bloomberg Economics öngörülerine göre Hindistan 2021 yılını pandemi öncesine göre yüzde 5,2 daha düşük bir GSYH ile kapatacak. Endonezya'da ise GSYH'nin pandemi öncesi tahminlerden yüzde 9,2 daha düşük olması öngörülüyor. ABD'de ise bu fark sadece yüzde 1,6. Dünya Bankası Başekonomisti Carmen Reinhart da pandeminin ikinci dalga ekonomik etkilerinin yaklaşmakta olduğunu belirterek “büyüme oranlarında görülen artışın sürdürülebilir bir iyileşme olarak algılanmasının hata olacağına” işaret ediyor.

Hayaller ve sofralar da küçülüyor

Bloomberg, konuya ilişkin haberinde Hindistan, Brezilya, Güney Afrika ve Tayland'dan giderek fakirleşen bireylerle de konuşarak, geliri eriyenlerin büyük çoğunluğunun bulunduğu gelişmekte olan ülkelerdeki duruma dikkat çekiyor. Ford'un “artık otomobil alacak orta sınıf olmaması” nedeniyle Brezilya'dan çekilmesi, bir Hint mühendisin on yıl boyunca tasarruf yaptığı halde pandemide işini kaybettiği için 6 bin dolarlık bir aracı alamaması, etin ana vatani olarak bilinen Latin Amerika'da Brezilyalıların artık böbrek, dil ve ciğer yemesi ve et tüketimi hızla azalırken, tavuk ve özellikle yumurta tüketiminin hızla artması ve dünyanın birçok ülkesinde milyonlarca insan için ev sahibi olmanın bir hayale dönüşmesi bu orta sınıf erimesinin insani boyutunu ortaya koyan örneklerden sadece birkaçı.

İmalat sektörünün ihracat ikliminde 'bahar'

Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, martta son 33 ayın en güçlü artışını göstererek 54,7'ye yükseldi. Mart verisi, ihracat pazarlarındaki talep koşullarında güçlü iyileşme sinyali verdi.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, martta 54,7'ye yükseldi. Üst üste iki ay güçlenen ihracat ikliminde Haziran 2018'den bu yana en hızlı iyileşme kaydedildi.

Türk imalat sektörü ihracatının yüzde 6'sını oluşturan ABD'de, ekonomik aktivite, yılın ilk iki ayında olduğu gibi martta da güçlü bir artış gösterdi. Büyüme hızı Ağustos 2014'ten beri en yüksek düzeyde gerçekleşti.

Diğer kilit pazarların birçoğunda, talep koşulları ilk çeyrek sonunda belirgin iyileşme gösterirken büyüme genellikle imalat sanayi odaklı kaydedildi.

Almanya'da üretim 3 yılı aşkın bir dönemin en hızlı artışını gösterdi. Büyüme bölgesine geri dönen Birleşik Krallık'ta ise ekonomik aktivite keskin bir şekilde arttı ve bu artış geçen yılın ağustos ayından beri en yüksek oranda gösterdi.

Öte yandan, salgına yönelik kısıtlamalara bağlı olarak diğer bazı önemli ihracat pazarlarında talep kırılma eğiliminin devam ettiği gözlemlendi. Fransa'da altı aylık daralma döneminin ardından üretim yatay seyretti. İspanya'da aktivite son 8 ayda ilk kez istikrar kazandı. İtalya'da üretim üst üste 2. ay arttı, ancak büyüme hızı ılımlı düzeyde kaldı.

Brezilya'da ekonomik aktive sert daraldı, Çin'de büyüdü

Ekonomik aktivitede Haziran 2020'den beri en sert daralmanın yaşandığı Brezilya, bu açıdan örnek teşkil etti. Diğer BRIC ülkeleri ise daha iyi performans gösterdi.

Rusya, Hindistan ve Çin'de ekonomik aktivite büyüme kaydederken, Orta Doğu'da ise talebin güçlendiğine yönelik bazı işaretler gözlemlendi. Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar'da ekonomik aktivite belirgin şekilde arttı. Buna karşılık, Mısır ve Lübnan'da üretim martta azalmaya devam etti.

Birçok ülkede imalat sanayi sektörü ilk çeyreğin sonunda güçlü üretim artışı kaydetti. Bu artışlar özellikle Hollanda, Avusturya ve Tayvan'da yüksek oranda gerçekleşti.

"Türkiye'nin önemli ihracat pazarlarında güçlü büyümeler gözlemlendi"

Açıklamada görüşlerine yer verilen IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, ilk çeyreğin sonunda birçok ülkenin imalat sanayi üretimi hızlanırken, özellikle Türkiye'nin bazı önemli ihracat pazarlarında güçlü büyümeler gözlemlendiğine işaret etti.

Bu iyileşmenin, dünya genelindeki tedarik zinciri aksamalarına ve ham madde temininde yaşanan sıkıntılara rağmen söz konusu olduğunu vurgulayan Harker, "İhracat ikliminde son 33 ayın en güçlü artışının gerçekleşmesi, yakın gelecekte Türk imalatçıların satış hacmi açısından önemli fırsatlara işaret ediyor. Diğer taraftan, ana ihracat pazarlarda vakaların artması durumunda COVID-19 salgınının halen büyümeyi engelleyebilecek güçte olduğu da göz önünde bulundurulmalı" değerlendirmelerini yaptı.

İşçi azaldı, memur ve esnaf arttı

SGK verilerine göre, zorunlu sigorta kapsamındaki işçi sayısı 147 bin 821 kişi azaldı. Ayrıca pandemi döneminde hastaneye başvuranların sayısı da önceki yıla göre 35,15 azaldı.

Sosyal Güvenlik Kurumu, Ocak 2021 verilerini yayımladı. Buna göre, 2021 Ocak ayında bir önceki aya göre zorunlu sigortalı kapsamındaki işçi sayısı 147 bin 821 kişi azaldı. 2020 sağlık istatistikleri de belli oldu. Gerek pandemi döneminde hastaneye başvurularının da kısıtlanması gerekse vatandaşların risk görerek hastaneye gitmekten çekinmeleri nedeniyle hastaneye başvuru sayısı 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 35,15 azaldı.

SGK sigortalı verilerine göre, esnaf-serbest çalışanlar sayısı 172 bin 614 kişi, kamu çalışanı sayısı ise 8 bin 272 kişi arttı. Bu dönemde tüm statülerde emekli aylığı bağlanan kişi sayısı da 63 bin 420 oldu. Bağımsız çalışan ve kamu çalışanlarındaki artış nedeniyle zorunlu sigortalı kapsamında çalışan kişi sayısı 33 bin 65 kişi artarak 21 milyon 97 bin 678 kişiye ulaştı. Zorunlu sigortalılar yayında, çırak, topluluk vb. diğer statülerdeki sigortalı sayısı ise yılsonuna göre 37 bin 187 kişi artarak 23 milyon 381 bin 734 kişi oldu. Buna karşılık, adrese dayalı nüfus istatistiklerinin yayımıyla yeni nüfus hesabı devreye girdi ve sosyal güvenlik kapsamı bir önceki yıla göre 1 puan gerileyerek yüzde 86 seviyesinde oluştu.

Salgında hastaneye başvurular yüzde 35,15 düştü

SGK Ocak ayı verileriyle birlikte salgın yılı olan 2020 sağlık istatistikleri de yayımlandı. Buna göre, 2020 bahar aylarında kısıtlama önlemleri gereği hastaneye kabullerin de azaltılması, gerekse vatandaşların risk gördüğü için hastaneye

gitmekten çekinmesi nedeniyle 2020 genelinde hastaneye başvuru sayısı bir önceki yıla göre yüzde 35,15 gerileyerek 371 milyon 695 adet olarak gerçekleşti. Bir önceki yılda başvuru sayısı 573 milyon 133 bin düzeyindeydi.

Hastaneye başvuru başına fatura tutarı yüzde 54,5 arttı

Hastanelere başvuru sayısındaki sert düşüşe karşılık, başta COVID-19 enfeksiyonu tedavileri, fiyat artışları vb. nedenlerle hastane giderlerinde yüzde 0,09 artış yaşandı. Önceki yıllarda hastane fatura artışları yıllık bazda yüzde 10'ların üzerinde seyrediyordu. Tutar bakımından SGK'nın 2020'de hastane giderleri 52 milyar 378 milyon 132 bin TL oldu. Salgında COVID-19 tedavilerinin yüksek maliyetleri nedeniyle müracaat başına SGK'ya kesilen faturanın tutarı da bir önceki yıla göre yüzde 54,35 oranında artarak 141 TL'ye yükseldi. Böylece müracaat başına hastane faturası ilk kez 100 TL'nin üstüne çıktı. Bir önceki yılda müracaat başına fatura 91,3 TL düzeyindeydi.

Ortalama reçete bedeli arttı

SGK'nın ilaç giderlerini gösteren verilerde de, reçete sayısı azalırken harcamalar arttı. 2020'de SGK'ya iletilen ilaç reçetesi sayısı bir önceki yıla göre yüzde 14,78 oranında gerileyerek 341 milyon 732 bin adet oldu. Reçeteler için ödenen toplam tutar ise yüzde 18,7 oranında artarak 48 milyar 285 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. Reçete başına tutar da yüzde 39,29 oranında artarak 141,3 TL seviyesine ulaştı.

Yeni kısıtlamalar masada

Pazartesi günü Bilim Kurulu toplanacak ve salgın tedbirlerine ilişkin tavsiye kararlarını belirleyecek. Salı günü bu tavsiyeler Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığında Kabine'de ele alınacak. "Ramazan'da yeni kısıtlamalar olacak mı" sorusu yanıt bulacak.

Günlük vaka sayısındaki artış devam ederken gözler bu hafta toplanacak Kabine toplantısında olacak. Geçtiğimiz hafta ertelenen Bilim Kurulu toplantısı pazartesi günü yapılacak. Bilim Kurulu salgında gelinen son aşamayı ele alarak, önümüzdeki döneme ilişkin tavsiye kararlarını belirleyecek. Bilim Kurulu'nun ardından kabine toplantısı gerçekleştirilecek.

12 Nisan Salı günü yapılması beklenen Kabine toplantısında Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Bilim Kurulu'nda alınan tavsiye kararlarını kabine toplantısına aktaracak. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Ramazan ayında Türkiye'yi dinlendireceğiz " açıklaması ile yeni kısıtlamaların işaretini verdi.

Tam kapanma olup olmayacağı, kafe ve restoranların kapanması, kamuda çalışma düzeni, 65 yaş üstü ve 20 yaş altı için kısıtlamaların geri gelip gelmeyeceği, şehirlerarası seyahat kısıtlaması gibi pek soru yanıtını kabine toplantısı sonrası Cumhurbaşkanı tarafından yapılacak açıklamayla bulacak.

Erdoğan: Karadeniz, barış denizi olmalı

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy ile bir araya gelen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Kırım'ın ilhakını tanımadığını belirterek, "Gerilimin artmasını istemiyoruz, Karadeniz barış denizi olarak kalmalı." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy, Huber Köşkünde baş başa ve heyetler arası görüşmenin ardından ortak basın toplantısı düzenledi.

Konsey Toplantısı vesilesiyle yayınladıkları ortak bildiri de yayınlandığı üzere stratejik ortaklığı daha da tahkim ettiklerini söyleyen Erdoğan, "Türkiye olarak Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü ve egemenliğini güçlü bir biçimde savunduk. Karadeniz'in bir barış, huzur ve iş birliği denizi olmaya devam etmesi temel hedefimizdir." şeklinde konuştu.

Erdoğan, "Kırım'ın ilhakını tanımama yönündeki prensip kararımızı bir kez daha teyit ettik." diyerek, "Ukrayna'nın uluslararası toplumu Kırım konusunda bir araya getirmeyi hedefleyen girişimi Kırım Platformu'nu desteklediğimizi belirttik." ifadesini kullandı.

"Krizin diplomatik yöntemlerle çözülmesi gerektiğine inanıyoruz"

"Son dönemde sahada gözlemlediğimiz endişe verici tırmanmanın bir an evvel son bulmasını, ateşkesin sürmesini ve ihtilafın Minsk Anlaşması temelinde diyalog yoluyla çözüme kavuşmasını temenni ediyoruz" diyen Erdoğan, "Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Ukrayna Özel Gözlem Misyonu, Donbass bölgesinde zor şartlarda istikrarın

tesisi ve ateşkesin devamı noktasında üstlendiği görevi sürdürüyor, sürdürmelidir." şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Mevcut krizin Ukrayna'nın toprak bütünlüğü ve uluslararası hukuk temelinde barışçıl, diplomatik yöntemlerle çözülmesi gerektiğine inanıyoruz." ifadesini kullandı.

Eroğan, AGİT Ukrayna Özel Gözlem Misyonu ile ilgili "Misyonun herhangi bir kısıtlamaya maruz kalmadan görevini yerine getirmesini önemsiyoruz." dedi.

"İlişkilerimizde savunma sanayi bir diğer önemli boyut"

Ukrayna ile ilgili olarak, "Siyasi ve savunma konularının birbiriyle bağlantısını dikkate alarak Dışişleri ve Savunma bakanlarımızın katılımıyla iki artı iki formatında yeni bir platformda istişareleri başlattık" ifadesini kullanan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "İş birliğimiz hiçbir surette üçüncü ülkelere karşı bir girişim değildir." şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ukrayna'yla ilişkilerimizde savunma sanayi bir diğer önemli boyutu teşkil ediyor" diyerek, "Ticaret hacmimizin salgından asgari ölçüde etkilenmesi, ikili ticaretimizin oturduğu sağlam temellerin ekonomilerimizin karşılıklı olarak birbirini tamamladığını göstermektedir." ifadelerini kullandı. Erdoğan, "Geçen seneden edindiğimiz tecrübelerle geliştirdiğimiz tedbirler ve kitlesel aşılama kampanyamız sayesinde Ukraynalı dostlarımızı bu yıl da güvenli bir ortamda misafir edeceğiz." dedi.

Zelenskiy: Türkiye'nin verdiği destek son derece önemlidir

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy de yaptığı açıklamada, "Türkiye'nin egemenliğimizin ve toprak bütünlüğümüzün yeniden tesisi için verdiği destek son derece önemlidir." dedi. "Savunma sanayisi (Türkiye'yle) stratejik ortaklığımızın itici gücüdür." ifadesini kullanan Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy, "(Türkiye'yle) İkili ticaretimizin serbestleştirilmesi son derece önemlidir." ifadesini kullandı.

Kanal İstanbul'u işletecek şirkete verilecek garantiler. Hazineye açılacak yeni kara deliği Çiğdem Toker yazdı

Sözcü gazetesi yazarı Çiğdem Toker, Kanal İstanbul için verilecek garantileri yazdı. Toker, proje kapsamında fener ve tahlisiye ücretleri, kılavuzluk hizmet bedelleri ile römorkör kullanma ücretlerinde garanti verileceğini öne sürdü.

Kanal İstanbul tartışmalarına bir yenisi daha eklendi. Sözcü gazetesi yazarı Çiğdem Toker, planlar, ihaleler ve ekonomik kaygıların ardından kanal projesinde Yap işlet devret (YİD) ile yap kirala devret (YKD) yöntemleri kapsamında verilecek garantileri yazdı.

Toker'e göre, Garanti için 7.850 net ton ağırlığındaki yabancı bayraklı ticaret gemisi esas alındı. Gemilerde 1.000 GRT'ye (gros ton) kadar 190 ABD Doları. Ek her 100 GRT için de 64 ABD Doları olarak öngörülüyor. "Garanti edilen ortalama gemi eşdeğeri" ise hafta içi geçen ve tehlikeli yük taşıyan 14.000 gros tonluk yabancı ticaret gemisi olarak belirlenmiş.

Öte yandan Kanal İstanbul'dan geçecek gemilerin römorkör kullanımı da garanti ücret kapsamına alındı.

Toker'in yazısı özetle şöyle:

"Kanal İstanbul'un yapımı için kamu özel işbirliği modeli planlanıyor.

Bu model, Ulaştırma Bakanlığı'nın Yüksel Proje şirketine ihale ettiği fizibilite raporunda öneriliyor.

12.04.2021

“Yap işlet devret (YİD) ile yap kirala devret (YKD) ve bu iki modelin ortak kullanımıyla oluşturulacak karma yapılar” projeye uygunmuş.

İşte Kanal İstanbul'u işletecek şirkete verilecek garantiler:

1. FENER VE TAHLİSİYE (KURTARMA) ÜCRETLERİ

Gemiler dört kategoride: Yabancı ticaret gemisi, yabancı yolcu gemisi, Türk bayraklı (kabotaj hariç) gemiler, Türk kabotajında çalışan Türk gemileri fener ve tahlisiye ücretleri gemi net ton değerine göre ABD Doları cinsinden belirlendi.

Garanti için 7.850 net ton ağırlığındaki yabancı bayraklı ticaret gemisi esas alındı.

2. KILAVUZ HİZMET ÜCRETİ

Gemilerde 1.000 GRT'ye (gros ton) kadar 190 ABD Doları. Ek her 100 GRT için de 64 ABD Doları olarak öngörülüyor.

“Garanti edilen ortalama gemi eşdeğeri” ise hafta içi geçen ve tehlikeli yük taşıyan 14.000 gros tonluk yabancı ticaret gemisi olarak belirlenmiş.

Fizibilite raporunda kılavuzluk hizmet bedelleri için dikkate alınması istenen koşullar şunlar:

Tüm Türk bayraklı gemilerde %20 indirim,

12.04.2021

Cumartesi günleri 12:00'den sonra ve pazar tam gün olmak üzere %50 zamlı tarife,

Tehlikeli yük taşıyan gemi ve tankerlere %30 zamlı kılavuzluk hizmeti,

Yolcu tipi gemilere %20 indirimli olacaktır.

3. RÖMORKÖR HİZMET ÜCRETİ

Kanal İstanbul'dan geçecek gemilerin römorkör kullanma koşulları şöyle tanımlandı:

a) Nükleer güçle yürütülen, nükleer yük veya atık taşıyan, tehlikeli ve/veya zararlı yük veya atık taşıyan gemiler boy sınırlaması olmaksızın, römorkör hizmeti almak zorunda,

b) Boyu 200 metre ve üzeri gemiler için 1 römorkör,

c) Boyu 200 metre üzeri kimyasal tankerler, LPG tankerleri, petrol tankerleri gibi tehlikeli yük taşıyan gemiler 2 adet römorkörden hizmet almak zorunda.

Römorkör hizmet ücreti konusunda, rapordan önemli ayrıntı: Görevli şirket garanti edilen römorkör hizmet emsal sayısı, ilk işletme yılı için 32 bin. Garanti sayısı 2026-2039 arasında her yıl yüzde 1.5 oranında arttırılacak. (Raporda başlangıç yılı 2026 olarak alınmış. 2040 yılı ve sonrasında ise bir artış yapılmayacakmış.)

TL'den dövize geçiş; yeniden...

Alaattin AKTAŞ

12 Nisan 2021 Pazartesi

✓ **Hem faizi hem kuru yükselttikten sonra başlayan döviz hesaplarından TL mevduata geçişte sona gelindi. Son günlerde bunun göstergeleri alınmaya başlandı. Bu hafta DTH'de yeniden artış görürsek şaşırılmayalım. BDDK'nın açıkladığı ilk veriler de zaten döviz hesaplarının artmaya başladığına işaret ediyor.**

Finansal balayı kısa sürmüş gibi görünüyor. Dünya iktisat literatürüne büyük katkıda(!) bulunarak hem faizi hem kuru aynı zamanda artırma başarısı göstermemizden sonra başlayan dövizden TL'ye geçişin sonuna gelindi. Piyasalardaki genel eğilim buna işaret ediyor. Nitekim bu yönde ilk veriler de ortaya çıkmış durumda. BDDK'nın günlük açıkladığı veriler, döviz hesaplarının yeniden artmaya başladığını ortaya koyuyor.

Son dönemde olanlara bakınca birileri bundan bir tez konusu çıkarsa ne şahane olur diye düşünmeden edemiyor insan. "Bunları yapmayın yeter" sonucu verecek bir tez...

- Merkez Bankası faiz artırıyor, bankalar da mevduat faizini yukarı çekiyor, kur geriliyor, TL güçleniyor...
- Elinde döviz olanlar kurun gerilemesine ve faizin ulaştığı düzeye bakıp adeta "Keşke dövizimi daha önce satıp şu faizi kaçırmıyaydım" diye hayıflanmaya başlıyor...
- Ama o da ne; faiz kararından hemen sonra Merkez Bankası Başkanı değiştirilmiyor mu! Faiz yukarıda kalıyor mu, kalıyor; kur da yükselmeye başlıyor mu, başlıyor...
- "Dövizimi yüksek kurdan satsaydım da şu yüksek faizi kaçırmıyaydım" diye düşünenlere gün doğuyor. Dolar hızla değer kazanıyor, TL faizi de rekor düzeyde, dövizini satan TL'ye koşuyor; döviz hesaplarından TL cinsi mevduata hızlı bir geçiş yaşanıyor.
- Yurtiçi yerleşikler, yalnızca bankalardaki döviz hesaplarından 19 Mart-2 Nisan arasındaki iki haftada 11.4 milyar dolarlık satış yapıyor, yine yurtiçi yerleşiklerin TL cinsi mevduatı bu iki haftada 65.5 milyar lira artıyor.

Sona gelindi...

Yurtiçinde yerleşiklerin TL ve döviz mevduatlarında grafik son iki haftada tam bir yengeç görünümü aldı. TL mevduatta tırmanış, DTH'de gerileme.

Ama dikkat etmek gerek, bu makas son hafta kapanma eğilimi göstermeye başladı. Merkez Bankası'nın açıkladığı 2 Nisan'a ilişkin son veriler her ne kadar döviz hesaplarının azalmayı sürdürdüğünü gösteriyorsa da TL cinsi mevduatta artış durdu ve hatta bu hesaplar da bir miktar geriledi.

Geçen hafta ya da en geç bu hafta döviz hesaplarındaki gerilemenin tümüyle durduğunu ve yönün yeniden yukarı döndüğünü göreceğiz. Bu konuda ilk veriler BDDK'dan gelmiş durumda. Döviz hesapları yönünü yeniden yukarı çevirdi.

Çünkü gün geçmiyor ki faizin yüksek olduğundan dem vurulmasın. Ve herkes biliyor ki faizi, ekonomik koşullar oluşmadan düşürme yönündeki adımlar her zaman kurun tırmanmasıyla sonuçlandı.

Algı değişti bir kere...

Naci Ağbal'ın başkanlığı döneminde Merkez Bankası'nın sıkı para politikasını uzun süre uygulayacağı algısı yerleşmişti. Piyasa buna inanıyor, ona göre pozisyon alıyordu. Faizin bu yıl içinde indirilmesinin gündeme gelmeyeceği dile getiriliyordu ve buna inanılmıştı. Kurda zaman zaman ortaya çıkan artışlar faizle ilgili olası bir karardan değil, döviz arz-talebine ilişkin gelişmelerden kaynaklanıyordu. Hem zaten bir ara 7 liranın da altına inmiş olan dolar kurunun yeniden 7.50'ye doğru hareketlenmesi bu arz-talep hareketinin bir sonucuydu.

Sonrası malum... Yeni başkanla birlikte bir kere bu görev değişiminin nedeni sorgulanmaya başlandı. Ayrıca her ne kadar göreve geldikten sonraki sıkı para politikasına vurgu yapılmıyorsa da yeni başkan Şahap Kavcıoğlu'nun faiz konusundaki görüşleri biliniyordu, hani klasik bir ifadeyle bu konuda yazdıklarının mürekkebi bile kurumamıştı. Dolayısıyla Merkez Bankası'nın bundan sonraki faiz politikasının nasıl şekilleneceği konusunda kimse kuşku duymuyor.

Belki 15 Nisan'da bir indirim olmayacak; muhtemelen de olmayacak. Ama piyasa hep şöyle düşünecek:

"Bu sefer olmadıysa bir sonrakinde olur, faiz indirilir, dolayısıyla kur da fırlar, ben pozisyonumu ona göre alayım..."

Merkez'in büyümeye desteği enflasyonu çıldırtabilir

Şeref OĞUZ

12 Nisan 2021 Pazartesi

Merkez Bankası'nda 20 Mart'ta Ağbal vakasıyla yönetim değişimi sonrası, para piyasalarında görülen türbülans bekleyişe döndü. Tsunami öncesi sessizlik var. Dolar kuru 8,17'de, Euro 9,73, Borsa 1,416'da...

Ekonominin bu sacayağı ise sallantıda... Enflasyon %16,19, yıllık büyüme %1,8, işsizlik oranı %13,2. Yeni başkanın bu toplantıda faize dokunması beklenmiyor. Zira indirmesi dolarizasyon, çıkarması görev değişimi olabilir.

Merkez bankası rezervini eritmiş durumda... Bunu kullanamaz. Peki, krizdeki reel sektörü nasıl destekleyecek? Şimdilerde dillendirilen; para basılarak merkezin reel sektörü desteklemesi yönünde...

İçinde bulunduğumuz durum daha önceki hiçbir krize benzemiyor. Ülkede kurlar ve enflasyon tırmanırken salgın yüzünden bir yandan durgunluk da var. Enflasyonu yüksek olmayan ülkeler para basmayı bir seçenek olarak değerlendirdi ve karşılık da buldu. Ancak enflasyonun yüksek olduğu bizim gibi ülkelerde bunu söylemek mümkün değil.

Enflasyon %16,2 seviyesinde ve kademeli olarak yükselişini sürdürmesi muhtemel görünüyor. Merkez Bankası'nın "sıkı para politikası" yerine "gevşek para politikası" uygulaması bütün dengeleri değiştirebilir.

YÜKSEK FAİZİN ANLAMI KALMADI

Naci Ağbal'ın görevden alınmasına mal olan politika faizi; %19 seviyesinde... Yüksek faizin de öneminin kalmadığı bir döneme girdik. Merkezin elinde en önemli üç silahı artık bulunmuyor; 1)rezerv 2)faiz 3)kredibilite... Şimdi bunlara eksik iken dertlere para basma eklenirse, şişirilen balon gibi enflasyonun tırmanmasını durdurmak mümkün olmayacak.

Abdulkadir Selvi

Bildirinin perde arkası

12 Nisan 2021

104 emekli amiralin darbe tehdidi içeren bildiriyle ilgili soruşturma sürüyor.

Göztaltında ifadesi tamamlanan 10 emekli amiralin bugün mahkemeye çıkarılması bekleniyor.

Darbeler ve muhtıralara ağır bedeller ödemiş bir ülke olarak elbette ki bildiriye tartışacağız. Ama ekranlardan, sosyal medyadan hüküm inşa edip, yargılayıp, karar vermek doğru olmaz.

İKİ ÖNEMLİ İLKE

- 1- Masumiyet ilkesi esastır.
- 2- Suçun şahsiliği prensibi unutulmamalıdır.

BAKAN İSMİ VERİLDİ Mİ?

Göztaltındaki emekli amirallerin ifadesi büyük ölçüde tamamlandı. İfadelerde bildirinin yayınlanmadan önce bir bakana gönderildiği şeklinde bir beyan olmadığı söyleniyor. Bildirinin yayınlanmadan önce bir bakana gönderildiğini doğrulamıyorlar. Ama onların bilgisi dışında bir şey olduysa o ayrı.

HTS KAYITLARINDA YOĞUNLAŞMA

Göztaltındaki emekli amirallerin HTS kayıtları zaten gelmişti. HTS kayıtlarının analizlerinin de büyük ölçüde tamamlandığı söyleniyor. Peki HTS kayıtlarında ne var? Bazı isimlerin HTS kayıtlarında dikkat çekici yoğunlaşma tespit edilmiş. Ama bunun suç vasfı nedir, ona yargı karar verecek.

KARGAŞA HÂKİM

Çünkü ekranlara bakacak olursanız 104 emekli amiralin bildiriyle ilgili 104 ayrı senaryo var. Kimi emekli amiralleri savunmak için, kimi suçlamak için, kimi de ne kadar önemli biri olduğunu göstermek için müthiş bir kargaşaya neden oluyor.

KUMPAS VAR

Bir kumpas var. Orası kesin. Belki Atatürkçülük, laiklik adı altında emekli amirallerin bir kısmı bu kumpasa alet edilmiş olabilir. Ama bu kumpas emekli amirallere

kurulmuş bir kumpas değil. Bu kumpas demokrasimize karşı kurulmuş bir kumpas.

ÖNCE KİM YAYINLADI?

- 104 emekli amiralin bildirisini 4 Nisan gece yarısı 22.54'te Veryansın TV isimli internet sitesinde yayınlamıştı. Ancak Avaz Türk isimli internet sitesinden **Zihni Çakır** ise bildirisinin ilk olarak saat 23.10'da kendisine geldiğini iddia etti. **Zihni Çakır** ayrıca bildirisinin "**AKP'li bir bakan**" tarafından da görüldüğünü öne sürdü.

BİR BİLDİRİ DAHA VAR

Sanki bildiri mevsimi açılmış gibi bir de "**Deniz Aslanları**"nın bildirisini gündemde. Deniz Aslanları 1976-1984 yılları arasında Deniz Lisesi ve Deniz Harp Okulu'ndan mezun olanlardan oluşuyormuş. Benzer bir bildiri de onlar hazırlamışlar. Bildiriye imza attığı açıklanan bazı isimler imzalarını geri çektiklerini duyurdular. Bir kısmı bildirisinin tartışıldığını ama yayınlanamaması kararı alındığını söyledi. Doğru da olabilir. Ama bildiri yayınlama heveslisi bazı gazetelerde yayınlanan bir bildiri var.

BİLDİRİNİN TARİHİ

104 emekli amiralin bildirisine imza atmayan emekli Amiral **Semih Çetin**, WhatsApp grubundaki bütün konuşmaları incelediklerini belirterek, "**Bu bir darbe metnidir, diye üzerinde durdukları birkaç husus var, onlar da son iki saat içerisinde metne dahil edilmiş**" diyor.

Semih Çetin, "**Yüce Türk milleti**" ifadesinin kendisine gönderilen metinde yer almadığını, bildirisinin altında 6 Nisan tarihi bulunduğunu ancak 4 Nisan'da yayımlandığını söylüyor. "**Yüce Türk milleti ifadesi eklenmiş hali 22.50'de grupta son kez yayınlanmış, 4 dakika sonra da Veryansın TV'de yayınlanmış**" diyor.

YÜCE TÜRK MİLLETİ

"**Yüce Türk Milletine**" ifadesinin suç delili olamayacağını söylüyor. Doğrudur. Suç delili değildir de, darbe ve muhtıralar hep bu hitapla başladığı için, o dili yansıtır. Bir demokrasi bildirisini anlamını taşımaz.

PARMAK SALLANMASI

Ki bence asıl problemleri olan cümle, "**Aksi halde Türkiye Cumhuriyeti tarihte örnekleri olan, bunalımlı ve bekası için en tehlikeli olayları yaşama riski ve tehdidi ile karşılaşabilecektir**" cümlesidir. Orada millete parmak sallanmaktadır.

BİLDİRİ NASIL YAZILDI?

- **Bildirisinin** perde arkasını bir gazeteci ortaya çıkaramadı. Ama bir avukat bunu başardı. Gözaltındaki amirallerden **Türker Ertürk**'ün hem sınıf arkadaşı hem de avukatı olduğunu söyleyen **Ayhan Yıldız**el, gözaltındaki amirallerle görüşüğünü belirterek, bildirisinin nasıl yazıldığına ilişkin, oluşturulmak istenen algıyı yıkan bir açıklama yaptı.

10 GÜNDÜR HAZIRLANIYORMUŞ

Ayhan Yıldızel, “**Metin üzerinde 10 gündür çalışılmaktadır. Metin yazarı bir kişi değil fakat grup üyesi birden fazla kişidir**” diyor. Demek ki, metin üzerinde 10 gündür bir çalışma ve emekli amirallerin WhatsApp grubunda yaşanan bir tartışma söz konusu.

Bu emekli amiraller o sırada TV ekranlarındaydılar ve her şeyi söylüyorlardı.

ERGUN MENĞİ’NİN DOKUNUŞLARI

Ayhan Yıldızel, bildiri üzerinde son düzeltmeleri emekli amiral **Ergun Mengi**’nin yaptığını söylüyor. **Mengi**’nin ismi İYİ Partili **Ahmet Kamil Erozan**’ın bir dönem yardımcısı olarak gündeme gelmişti. Gözaltındakilerin avukatlarından **Celal Ülgen** de **Mengi** ismini vermişti. “**Metnin son düzeltmeleri emekli amiral Ergun Mengi tarafından yapılmış ve tüm bu koordinasyon ancak bittiği ve ertesi gün de 4 Nisan Deniz Şehitleri Günü olduğu için, grupça kararlaştırıldığı üzere, Veryansın TV sitesine yayınlanmak üzere gönderilmiş. İlk defa bu sitede saat 23.02’de yayınlanmıştır**” diyor. Birileri tarafından korsan bir şekilde ele geçirilip, değiştirilip, dışarıya sızdırıldığı yönündeki kuşku ları gidermesi açısından, “**Grupça kararlaştırıldığı üzere**” ifadesi önemli.

SON METİN

Bildiri metni üzerinde de kargaşa olduğu için Av. **Ayhan Yıldız**el’in şu sözleri çok önemli: “**Metnin tartışmalar sırasında farklı versiyonları olmasına rağmen üzerinde mutabık kalınan metin sitede yayınlanan metindir**” diyor.

BİR DE UYARIYOR

Gözaltındaki emekli amirallerle görüşerek bu açıklamayı yaptığını belirten Av. **Ayhan Yıldız**el bir de uyarıda bulunuyor. Bence dikkate alınması gereken önemli bir uyarı: “**Bunun dışındaki tüm tartışmalar konuyu özünden uzaklaştırmak ve gereksiz polemik yaratmak dışında bir amaca hizmet etmemektedir.**”

KRALDAN ÇOK KRALCILARA

Arkadaşlar bu uyarı da bildiri yazıp, yayınlayanlardan daha fazla onları savunmaya çalışanlara geliyor. Kraldan çok kralcılık yaparak aslında onları da memnun etmiyorsunuz.

Emekli amiraller mahkemede ne der onu bilemem ama kraldan çok kralcılar yine bir şeyler bulurlar.

İbrahim Kahveci

Rus, ABD ve İngiliz gemilerinin Kanal parasını evlatlarımız ödemesin

Hazine garantili -KÖİ projelerinin parasızlıkla ilişkisinin olmadığını yıllardır söylüyorum. Örneğin 2012-13 yıllarında ülkemize tam 147 milyar dolar yabancı sermaye girişi oldu. Lakin biz tam da bu para bolluğu yıllarında **'para yok'** diye Hazine garantili KÖİ projelerine yol verdik.

Şimdi büyük bir ekonomik buhran içindeyiz ve gerçekten 'para yok'; ama KÖİ projelerine sürekli para öduyoruz. Sadece Osmangazi Köprüsüne 2020 yılı Hazine garantisi için 3,3 milyar lira ödedik. O köprüden geçen araçların ödediği yüksek fahiş fiyatlar hariç.

Demek ki, KÖİ işinde mesele **kasadaki para değilmiş.**

1,7 milyar dolar yapım maliyetli bir köprüye şu parasızlıkta sadece 1 yılda 3,3 milyar lira ödeyebiliyorsak durumu siz düşünün.

Şu an para yok diye Türkiye'miz korona salgınında eve kapanamıyor. Devletin Hazinesi yerine, işçilerin biriktirdiği İşsizlik Fonundan ödenen Kısa Çalışma Ödeneğini dahi kesiverdik.

İşsizlik Fonunu bile kullanılmıyor para bitiyor diye.

Ve salgında dünya 1. oluverdik. **Günde 55 bin vakayı bir bakıma parasızlık vakası** olarak tanımladım.

Nüfusa oranla en kötü ülke Türkiye.

Her gün canlarımız gidiyor.

Bu tabloyu da sizlere bırakıyorum.

12.04.2021

2020 yılında henüz ortada covid-19 yokken Merkezi Yönetim Bütçesine Milletten 956 milyar 588 milyon lira para toplamayı hedeflemiştik. Ve covid-19 çıktığında bir çok ülke para toplamayı azaltıp, Millete para dağıtımına gitti. Oysa biz Milletimizden 1 trilyon 029 milyar 493 milyon lira topladık.

Korona yokken hedeflediğimiz paradan tam **72 milyar 906 milyon lira daha fazla para toplayan ülke olduk.**

Bu nasıl oldu?

Sadece bir örnek vereyim: Korona çıktığında insanlar toplu taşıma yerine özel araç kullanmak istediler. Ve Türkiye olarak **Cumhurbaşkanlığı Kabinesi** derhal araç alımına yüzde 50'yi aşan oranda **yeni vergi zamları** yükledi.

Madem korona çıktı ve Milletimiz de araba almaya koştu ise bunu hemen yüksek vergi ile Milletimizin hizmetine sunmalıydık!

Ve yeni zamlarla da sunduk...

2020 yılı başında araç satışlarından 18,9 milyar lira ÖTV hedeflerken tam 46,6 milyar lira ÖTV tahsil ettik. Ardından da Milletimize korona salgını ile en etkili mücadele eden ülke olarak kendimizi gösterdik.

Korona çıkınca 73 milyar lira fazladan para topladık, Milletin araba almasını vergi artışları ile sınırlamaya çalıştık. Ama Millete ise sadece Hazineden 8 milyar lira verdik. Bunun da 2 milyar lirasını IBAN ile geri topladık.

Ve Millete yine korona ile mücadelede örnek ülke olarak kendimizi sunduk.

Şu anda örnek ülke Türkiye Dünya'da nüfusa oranla en yüksek vaka görülen 1. ülke.

Bu tekrarları yönetim anlayışımızı daha iyi anlayalım diye verdim. Ama asıl vereceğim örnek şimdi başlıyor.

Eskiden bu Millet evladını okutur ve "biz çektik bari siz çekmeyin" derdi. "Biz okumadık evladım siz okuyun da ülkemize Milletimize faydalı olun" derlerdi.

Eskiden Millet yeri geldiğinde kendi yemezdi içmezdi ama evladına biriktirirdi. Bu Millet evladının parlak bir geleceği için kendisi karanlıkta kalmayı bile tercih ederdi.

12.04.2021

Rahmetli **Adnan Kahveci** bu durumu “Dünyanın başka hiçbir ülkesinde **evladının eğitimi ve geleceği** için bu derece fedakarlık yapan **başka Millet yoktur**” diye açıklamıştı.

Bu Millet bu durumdayken şimdi ne duruma geldik? Evlatlarımıza ne bırakıyoruz?

Mesela Ülkemiz dış borcunu 130 milyar dolardan 450 milyar dolara çıkartıp evlatlarımıza bırakıyoruz.

Mesela Cumhuriyet döneminde biriken 75 milyar dolarlık kamu varlığını satıp evlatlarımıza varlık bırakmıyoruz.

Ama bunların ötesinde şimdilerde asıl büyük bir sinsi yükümlülük daha bırakıyoruz evlatlarımıza: Şimdilik 157 milyar dolar olan ama her geçen gün daha fazla üzerine eklediğimiz **Hazine garantili borçları da evlatlarımıza bırakıyoruz.**

İşte tam bu konuda şimdilerde Kanal İstanbul ile yeni bir sınıf atlıyoruz. Prof. Dr. Uğur Emek Hocamız Cuma günü TV5’de açıkladı: Şu ana kadarki Hazine garantileri 1 maliyetin 8 katı derecesinde oldu. Yapım maliyeti ortalama 1 milyar dolar olan projelere 8 milyar dolar Hazine garantisi verilmiş.

Kanal İstanbul en düşük hesapla 60 milyar dolara mal olacak. Buna 8 kat yerine 5 kat Hazine garantisi verilirse dahi ortaya 300 milyar dolar gibi devasa bir Hazine garantisi çıkıyor:

İşte evlatlarımıza yeni bir mirasımız da bu olacaktır.

En az 300 milyar dolarlık Kanal İstanbul’un Hazine garantisi.

Ama bu garantinin eski KÖİ garantilerinden bir farkı daha var. Mesela Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve otoyolları bir bakıma Türk Halkının kullandığı otomobillerin, kamyonların, otobüslerin garantisini içeriyor.

Ama Kanal İstanbul’da durum öyle değil.

Amerikalının gemisi

İngiliz’in gemisi

Rus’un gemisi

Alman’ın gemisi

Yunan’ın gemisi... vs vs.

12.04.2021

için Türk Halkı Hazine garantisi üstlenmiş olacak. Hem de bu garantileri evlatlarımız ödeyecek.

Düşünebiliyor musunuz? Ecnebi ülke gemileri için evlatlarımızın geleceğini ipotek ediyoruz.

Acaba bu nasıl bir anlayışın ürünüdür? Bu nasıl bir politikanın ürünüdür? KARAR sizindir.

Şimdi kendimize sormamız gereken soruya geelim: **Bize ne oldu da düne kadar evlatlarımız için kendi varlığımızı bile feda ederken, şimdi evlatlarımızı bile feda eder noktaya geldik.**

Ne için?

Kim için?

Ömründen ömür vermeyi dile getirenleri sosyal medyada vs çok gördük ama evladının geleceğini feda etme noktasına nasıl geldiğimizi yeni görüyoruz. Hem de ecnebi ülke gemileri uğruna...

Efendim diyorlar ki, Boğazlarda kaza oluyormuş. Uğur Emek Hoca da diyor ki, "Kanal 275 m genişlikte olacak ama İstanbul Boğazının en dar yeri 700 m genişlikte."

Sizce genişlik büyüdükçe kaza riski mi artıyor? Acaba burada kullanılan matematiği atalarımız keşfetmedi de şimdi biz mi keşfediyoruz?

Boğazda binalar var da, Kanal İstanbul'da binalar -köprüler olmayacak mı?

Kanal İstanbul'da konut harici yerleri bile önceki hafta konut alanına değiştirmedik mi? Kanal projesini tamamen rant projesi yapmadık mı?

Ve son söz...

Madem ısrarla Kanal yapacaksınız

Madem Rus'un, Alman'ın, Yunan'ın, Bulgar'ın gemi derdi sizi tuttu. Onların gemileri boğazda beklemesin diye kanal açacaksınız.

O zaman o kanalın gemi garantisini Türk Halkına ve evlatlarımıza yüklemeyin.

12.04.2021

Madem ki, hedeflerinizde geçişler çok karlı olacak diyorsunuz. O zaman kanalı 20-25 yıl Hazine garantisi ile yaptırmak yerine, işletme yılı üzerinden ihale edin.

İşletmeci şirketler Hazine garantimiz üzerinden değil, işletme yılı üzerinden işi alsınlar. Bugüne kadar dediğiniz Hazine garantileri tutmadı ve faturayı Millet ödüyor.

Bari bu hesapsızlığınızın Kanal İstanbul'daki faturasını Türk Milletine yüklemeyin. Kim kaç yıl işletmek istiyorsa onlar ihaleyi alsın ve kanalı kazsın. Parasını da bekleyen ecnebi gemilerden tahsil etsinler.

Bu işe Türk Halkını ve EVLATLARIMIZIN GELECEĞİNİ İPOTEK ETMEYİN.

12 Nisan 2021, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Amerika Birleşik Devletleri şimdi de Ukrayna ile Rusya savaşsınlar diye uğraşüyor

Amerika Birleşik Devletleri'nin inkar edilmeyecek üstün yanları var. Üretken, rekabetçi bir ekonomi ve girişimcilerin ufukları sonuna kadar açık... Hatta bu girişimciler dünyayı sömürmek ve diğer toplumların hayat alanlarını daraltmayı da seçebilirler. Son koronavirüs salgınında dünyadaki her devlet ve her kişi yoksullaşırken, Amerikan zenginlerinin servetlerine servet kattıklarına da tanık olmadık mı?

Savaşı kışkırtıyor

Yine de kabul edilebilir şeylerdir bunlar... Ama Amerika Birleşik Devletleri'nin her fırsatta ve her bölgede savaş çıkartarak ya da savaşları körükleyerek kendisini güçlü hissetmesi kabul edilemez bir ayıptır. Bu ayıbın sergilendiği son dönemde bahtsız Irak'ın ve üretilmiş Arap Baharı rüzgarları ile Mısır'ın, Libya'nın ve Suriye'nin neler yaşadıklarını izliyoruz. Ve şimdi de Amerika Birleşik Devletleri, Ukrayna'yı tahrik ederek Rusya ile bir savaş çıkması için adeta kendini parçalıyor. Oysa her şey mümkündür ve beklenmedik bir anda savaş çıkabilir...

Çatışma istemiyoruz

Ukrayna'yı NATO'ya almak için çeşitlemeler yapmak ve Montrö'yü sonuna kadar zorlayarak Karadeniz'e savaş gemileri göndermek, Washington'un son eylemleri arasında. **Bereket, Türkiye NATO'da olmasına rağmen akıllı selim sahibi yöneticilere ve özellikle Cumhurbaşkanı Erdoğan gibi barışı her şeyin üzerinde tutan bir lidere sahip.** Nitekim Türkiye Ukrayna'nın Kırım konulu iddialarına olumlu cevap veriyor ama asla bir savaşı körükleyecek davranışta bulunmuyor. Son olarak Ukrayna Cumhurbaşkanı Zelenski'nin Cumhurbaşkanı Erdoğan'la İstanbul'da buluşması ertesinde, barış çağrıları ağırlık kazandı. Yani Türkiye'nin Ukrayna'ya destek olması, Türkiye'nin Rusya ile bir çatışmayı istediğini asla göstermiyor. Dilerim NATO'nun lideri Amerika'nın akıllı ve vicdanı bir gün toparlanır.

12.04.2021

Mehtap Ar'ı da yitirdik

Mehtap Ar'la 1974'te Antalya'da askerlik yaparken tanışmıştım. Aralarında Zeki Müren'in de bulunduğu sanatçılarla ve annesi Aysel Gürel'le birlikte bir motelde tatil yapıyordu. Aradan geçen yıllar boyunca arkadaşlığımız pekişti. Tiyatrosu ile her turneye çıkışında beni mutlaka arardı. Bu yaz Mehtap'ı Müjde Ar getirdi bizim Bodrum'daki evimize. Hastaydı ama bakımlıydı. Daha sonra İstanbul'da hastaneye yattığını ve durumunun ağırlaştığını üzümlere izledim. Sevgili Aysel Gürel'i kaybettiğimizde de böyle kedere gömülmüştük. Müjde Ar'a, Mehtap'ın oğlu Söz'e başsağlığı diliyorum.